Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0247

De institutionella konsekvenserna av EU:s utvidgningsförhandlingar

Europaparlamentets resolution av den 22 oktober 2025 om de institutionella konsekvenserna av EU:s utvidgningsförhandlingar (2025/2041(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt artiklarna 31.3, 48 och 49,

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 81.3, 83, 136, 153.2, 192.2, 312.2 och 333,

– med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 23–24 juni 2022, 29–30 juni 2023, 26–27 oktober 2023, 14–15 december 2023 och 27 juni 2024,

– med beaktande av Europeiska rådets Granadaförklaring av den 6 oktober 2023,

– med beaktande av rådsordförandeskapets lägesrapport om Europas framtid av den 10 juni 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 mars 2024 om reformer och politisk översyn inför utvidgningen (COM(2024)0146),

– med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om att förbättra Europeiska unionens funktionssätt genom att utnyttja Lissabonfördragets potential[1], och sin resolution av den 11 juli 2023 om genomförande av övergångsklausuler i EU-fördragen[2],

– med beaktande av rapporten av den 9 maj 2022 om slutresultatet av konferensen om Europas framtid och sin resolution av den 4 maj

---

1 EUT C 252, 18.7.2018, s. 215.
2 EUT C, C/2024/3996, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3996/oj.

2022 om uppföljningen av slutsatserna från konferensen om Europas framtid[3],

– med beaktande av sina resolutioner av den 9 juni 2022 om uppmaningen om ett konvent för att göra en översyn av fördragen[4] och av den 22 november 2023 om Europaparlamentets förslag till ändringar av fördragen[5] samt aktivering av artikel 48 i EU-fördraget med en uppmaning till Europeiska rådet att samtycka till sammankallandet av ett konvent för att reformera fördragen,

– med beaktande av sin resolution av den 29 februari 2024 om fördjupad integration i EU inför framtida utvidgningar[6],

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024 om EU:s framtida konkurrenskraft, Enrico Lettas rapport av den 17 april 2024 *Much more than a market* och Sauli Niinistös rapport av den 30 oktober 2024 *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor (A10-0177/2025), och av följande skäl:

A. Nio av de tio länder som för närvarande strävar efter att ansluta sig till EU har status som kandidatland, varav vissa har haft denna status i många år. Kandidatländerna befinner sig i olika skeden av anslutningsprocessen och anslutningsförhandlingarna. Georgien avbröt ensidigt anslutningsförhandlingarna med EU den 28 november 2024.

B. Rysslands anfallskrig mot Ukraina och andra aktuella geopolitiska utmaningar, inbegripet oroande förändringar i de transatlantiska förbindelserna, har gett processen för anslutning till EU och arbetet för Europas enande ny geostrategisk betydelse och drivkraft.

C. Anslutningen till unionen måste förbli en meritbaserad process som bygger på en bedömning av varje sökandes uppfyllande av Köpenhamnskriterierna och genomförandet av de nödvändiga reformerna, i synnerhet när det gäller områden av grundläggande betydelse såsom efterlevnaden av principerna om demokrati, rättsstaten, mänskliga rättigheter och god samhällsstyrning samt anpassningen till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik,

---

3 EUT C 465, 6.12.2022, s. 109.
4 EUT C 493, 27.12.2022, s. 130.
5 EUT C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.
6 EUT C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

för att säkerställa att utvidgningen stärker snarare än undergräver EU och dess inre marknad.

D. Utvidgningen är ett historiskt åtagande, ett centralt utrikespolitiskt verktyg för EU, en strategisk geopolitisk prioritering och ett av EU:s mest framgångsrika politikområden och utgör en investering i den europeiska kontinentens framtid.

E. Anslutningsländerna bör beslutsamt genomföra de reformer som krävs och uppnå konkreta och oåterkalleliga framsteg i centrala delar av utvidgningsprocessen. EU och medlemsstaterna bör ge kandidatländerna ekonomiskt och tekniskt stöd för att uppnå dessa kriterier. Det får inte finnas några genvägar när det gäller EU:s värden och grundläggande principer.

F. Ett utvidgat EU skulle få större politisk, ekonomisk och militär makt och motsvarande inflytande på den globala arenan och samtidigt stärka delade demokratiska värden i hela EU:s utvidgningsregion. En större inre marknad är viktig för både EU och anslutningsländerna och gör EU till en ännu mer konkurrenskraftig ekonomisk aktör och attraktiv handelspartner. Alla misslyckanden med att göra framsteg i utvidgningen av EU skulle undergräva EU:s ekonomiska intressen och säkerhetsintressen och skulle i slutändan kunna tvinga tredjeländer på den europeiska kontinenten att anpassa sig ekonomiskt och politiskt till andra block (till exempel Ryssland och Kina), vilket potentiellt skulle kunna ge upphov till konkurrerande ekonomiska områden och minska EU:s ekonomiska inflytande globalt, samtidigt som det öppnar för destabiliseringsförsök från EU:s omedelbara grannskap.

G. De länder som anslöt sig till EU 2004 – och EU som helhet – har upplevt betydande ekonomisk tillväxt och en högre standard på ett antal områden, däribland en ökning av BNP per capita med i genomsnitt 30 procent. I genomsnitt har alla nya medlemsstater upplevt en ytterligare tillväxt i BNP på 12 procent jämfört med den beräknade tillväxten om de inte hade anslutit sig till EU, och denna ökning kunde urskiljas inom fem år efter deras anslutning. EU:s ekonomi har under de senaste 20 åren vuxit med 27 procent. De länder som redan ingick i EU vid tidpunkten för utvidgningen 2004 har också upplevt tillväxt och välstånd, som står i tydligt orsakssamband med de utvidgade marknaderna, konnektiviteten och investeringarna till följd av utvidgningen. Varje region får ekonomisk tillväxt genom utvidgningen, men de fattigaste regionerna får den högsta relativa ekonomiska tillväxten.

H. BNP per capita för västra Balkan, Ukraina, Moldavien och Georgien ligger fortfarande på eller under 50 procent av EU:s BNP, även om vissa kandidatländer har uppvisat en stadig ekonomisk tillväxt under de senaste åren, vilket möjliggör en meritbaserad och framåtblickande strategi. Erfarenheterna av alla EU-utvidgningar

visar på den positiva inverkan som EU-medlemskapet och medlemskapet i EU:s inre marknad och tillgången till strukturfonder har på den ekonomiska och sociala konvergensen. Studier visar att ett tillägg av tio nya medlemsstater skulle minska skillnaden i BNP per capita mellan EU och USA med 10 procent. Den utökade tillgången till bland annat arbetsmarknader, industrikapacitet, digital teknik, särskilt AI, och kritiska sällsynta jordartsmetaller skulle göra det möjligt för EU att påskynda den gröna, den digitala och den rättvisa omställningen och minska sina kostnader och samtidigt bli mer strategiskt oberoende från Ryssland, Kina och andra systemkonkurrenter. Scenarier som kombinerar en omfattande utvidgning med stark konvergens skulle kunna tillföra uppskattningsvis 10 biljoner US-dollar till EU:s BNP fram till 2035.

I. Föranslutningsinstrumenten spelar en viktig roll eftersom de ger värdefull erfarenhet för utformningen av moderniserade stödverktyg som är anpassade till ländernas särskilda behov, såsom var fallet med Phare (programmet för gemenskapsstöd till länderna i Central- och Östeuropa), Sapard (föranslutningsinstrument för jordbruk) och ISPA (strukturpolitiskt föranslutningsinstrument).

J. Vissa länder utanför EU brottas med olika nivåer av politisk instabilitet, och genomförandet av reformer kopplade till EU-medlemskapet i dessa länder bör, vilket påvisats vid de tidigare utvidgningarna, bidra till stabilitet och upprätthållandet av rättsstatsprincipen i regionen. EU har en omfattande uppsättning verktyg till sitt förfogande för att se till att grundläggande värden respekteras i medlemsstaterna och för att trygga den politiska stabiliteten i det europeiska projektet som helhet. Denna uppsättning verktyg måste fortfarande reformeras och stärkas, särskilt genom ett konsekvent genomförande av rättsstatsmekanismen och ett effektivt skydd av EU:s grundläggande värden enligt artikel 2 i EU-fördraget, inbegripet genom fastställandet av villkor i den nuvarande och i nästa fleråriga budgetram.

K. Kommissionen och parlamentet bör utforma informationskampanjer i medlemsstaterna och kandidatländerna för att medborgarna ska få korrekt information om de möjligheter som utvidgningen innebär, samtidigt som man motverkar utländsk informationsmanipulering och inblandning från Rysslands och andra länders sida som syftar till att undergräva allmänhetens stöd för utvidgningen.

L. EU:s institutionella ram, i synnerhet dess beslutsprocesser, behöver stärkas och förbättras för den nuvarande Europeiska unionen bestående av 27 medlemsstater. Förberedelserna inför en utvidgning kräver interna reformer inom EU, och utvidgningsprocessen bör genomföras parallellt med de institutionella reformer och reformer av beslutsfattandet som är nödvändiga för att värna EU:s integrationskapacitet. Utsikterna till framtida utvidgningar gör en

reform av EU:s institutioner, politik och beslutsförfaranden mer nödvändig och brådskande än någonsin.

M. Tidigare utvidgningar har i många fall föregåtts eller åtföljts av interna institutionella reformer i fråga om EU:s styrning, och dessa utvidgningsprocesser har i de flesta fall gett ett starkt incitament för kandidatländernas utveckling och deras ekonomiska och demokratiska framsteg.

N. I sin Granadaförklaring av den 6 oktober 2023 erkände Europeiska rådet att det nödvändiga påskyndandet av reformarbetet i kandidatländerna bör åtföljas av en parallell process av grundarbete och reformer inom unionen.

O. I sina slutsatser av den 27 juni 2024 anger Europeiska rådet en färdplan för det framtida arbetet med interna reformer. Europeiska rådet erkänner att en förstärkning av EU och den europeiska suveräniteten kräver reformer som gör det möjligt för EU att uppfylla sina långsiktiga ambitioner, uppnå sin politik och sina prioriteringar och reagera på den nya geopolitiska verkligheten och nya geopolitiska utmaningar.

P. Enligt dessa slutsatser bör de interna reformerna gå framåt parallellt med utvidgningsprocessen, så att politiken är anpassad till framtiden och finansieras på ett lämpligt sätt och EU-institutionerna fortsätter att fungera och agera effektivt. Europeiska rådet har uppmanat kommissionen att under 2025 lägga fram en djupgående politisk översyn med fokus på fyra områden, nämligen värden och rättsstaten, politik, budget och samhällsstyrning.

Q. Utsikterna till en kommande utvidgning innebär att EU står inför tre olika utmaningar, närmare bestämt att säkerställa effektiva beslutsförfaranden (effektivitetsutmaningen), samla tillräckliga resurser för att uppnå de strategiska målen (makt- och resursutmaningen) och upprätthålla den demokratiska legitimiteten och ansvarsskyldigheten i unionens åtgärder (demokratiutmaningen).

R. Reformerna av EU:s institutionella ramar inför utvidgningen förutsätter ett möjliggörande av framsteg med lösningar som bygger på differentierad integration där fördragen så tillåter. Förfaranden enligt artiklarna 20, 42 och 46 i EU-fördraget om fördjupat samarbete och permanent strukturerat samarbete (Pesco) gör det möjligt för medlemsstater som så vill att fördjupa sin integration och stärka sitt samarbete inom ramen för EU:s icke-exklusiva befogenheter.

S. Övergångsklausuler skulle kunna användas omedelbart för att övergå från kravet på enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet inom specifika politikområden. I EU-fördraget fastställs att det slutliga målet med den gradvisa utformningen av en gemensam

försvarspolitik för EU är att genom enhälligt beslut av Europeiska rådet inrätta ett gemensamt försvar, som måste vara förenligt med Nato.

T. På grund av den begränsade flexibiliteten i fördragen bör en mer djupgående reform genom riktade fördragsändringar övervägas. Parlamentet har aktiverat förfarandet för översyn av fördraget och lagt fram förslag till ändringar av fördragen för rådet i enlighet med artikel 48.2 i EU-fördraget.

Kostnaden för att inte reformera det utvidgade EU

1. Europaparlamentet framhåller att EU och kandidatländerna alltid har använt utvidgningen som ett politiskt och geopolitiskt verktyg för att främja demokrati, stabilitet, säkerhet och välstånd över hela kontinenten. Enligt parlamentet utgör utvidgningen av EU en långsiktig geostrategisk investering.

2. Europaparlamentet betonar att Rysslands anfallskrig mot Ukraina och andra geopolitiska utmaningar tydliggör det akuta behovet att påskynda utvidgningsprocessen. Parlamentet vidhåller att en framgångsrik och hållbar utvidgning kräver en långsiktig politisk vision och djärva beslut med syftet att främja ett effektivt, kraftfullt och demokratiskt Europa.

3. Europaparlamentet konstaterar att erfarenheten visar att varje ny utvidgningsvåg medför nya institutionella och politiska utmaningar som bör hanteras i god tid, helst innan kandidatländerna blir medlemsstater, för att säkerställa att EU fungerar effektivt och för att förhindra institutionella låsningar. Parlamentet påpekar att varje utvidgning i det europeiska projektets historia har föregåtts eller åtföljts av nödvändiga interna institutionella reformer.

4. Europaparlamentet erkänner att målet med enhällighet är att säkerställa att alla medlemsstaters berättigade farhågor bemöts. Parlamentet anser dock att det i ett utvidgat EU kommer att krävas mer sofistikerad samordning när det gäller hanteringen av utmaningarna i den pågående utvidgningsprocessen. Parlamentet understryker vikten av att ta itu med de svårigheter som orsakas av kravet på enhällighet i rådet, inbegripet användningen av enhällighet för de mellanliggande stegen i utvidgningsprocessen, som skulle kunna fördröja EU-anslutningen av nya medlemmar på grund av bilaterala frågor. Parlamentet påminner om att artikel 49 i EU-fördraget möjliggör en övergång till omröstning med kvalificerad majoritet utan att det krävs fördragsändringar. Parlamentet noterar den tungrodda och föråldrade strukturen i, och styrningen av, EU:s budget samt den eventuella omfördelningen i tilldelningen av jordbruks- och sammanhållningsmedel. Parlamentet påminner om att EU:s utvidgning utgör ett tillfälle att omkalibrera central EU-politik i detta avseende. Parlamentet stöder alla initiativ som syftar till att

göra beslutsprocessen mer effektiv, vilket är avgörande för att stärka EU:s konkurrenskraft.

5. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt att fördjupningen av unionen, dess utvidgningsprocess och Europas enande bör gå hand i hand. Parlamentet betonar att EU:s institutionella och finansiella reformer behövs för att möta utmaningarna i den pågående utvidgningsprocessen och säkerställa EU:s förmåga att absorbera nya medlemmar och främja deras framgångsrika integration utan att destabilisera övriga medlemsstaters ekonomier eller förvärra de sociala spänningarna.

6. Europaparlamentet erkänner att ad hoc-lösningar skulle kunna fungera som tillfälliga lösningar, men samtidigt skulle sakna förutsägbarhet, demokratisk transparens och ansvarsskyldighet samt den långsiktiga hållbarhet som kan åstadkommas endast genom strukturella reformer.

Målen för de institutionella reformerna inför utvidgningen: effektivitet, makt och demokrati

7. Europaparlamentet är fast övertygat om att EU:s institutionella reformer, oavsett vilket beslutsförfarande som används för att anta dem, bör stärka unionens förmåga att agera effektivt och i rätt tid. Parlamentet påpekar att reformerna av EU:s institutionella ram inför utvidgningen bör uppfylla målen att effektivisera EU, bidra till ett starkare EU på den globala arenan och göra EU mer demokratiskt, legitimt och ansvarsskyldigt.

Effektivitetsutmaningen

8. Europaparlamentet understryker att EU-institutionernas sammansättning bör anpassas och effektiviseras och deras sätt att fungera förbättras för att det utvidgade EU ska bli effektivare. Parlamentet föreslår att utvidgningsprocessen understöds genom nära delaktighet i ett tidigt skede från kandidatländernas sida i EU-institutionernas sätt att fungera, till exempel genom att kandidatländerna tilldelas observatörsstatus. Parlamentet noterar att man framgångsrikt skulle kunna uppnå detta på ett liknande sätt som vid utvidgningen 2004. Parlamentet ser kommissionens insatser för att involvera kandidatländerna på säkerhets- och försvarsområdet som ett positivt exempel på en sådan gradvis integration, i synnerhet genom att de omnämns i vitboken om det europeiska försvarets framtid och i strategin för inre säkerhet.

9. Europaparlamentet konstaterar att de institutionella reformerna inför utvidgningen måste hantera utvidgningens konsekvenser för parlamentets sammansättning. Parlamentet understryker att det fortsatt bör ha en storlek som gör det möjligt för det att fungera väl, samtidigt som en lämplig demokratisk representativitet säkerställs.

Parlamentet betonar vikten av att prioritera det interna och interinstitutionella arbetet med att fastställa en permanent mekanism för fördelning av platserna som kan säkerställa en rättvis, transparent och hållbar demografisk och geografisk representation med respekt för principen om degressiv proportionalitet. Parlamentet påminner om sin ståndpunkt att frågan om dess sammansättning bör prövas tillsammans med omröstningssystemet i rådet.

10. Europaparlamentet konstaterar att kommissionens nuvarande sammansättning måste ta hänsyn till utvidgningen. Parlamentet påminner i detta avseende om den flexibilitet som medges genom Lissabonfördraget. Parlamentet betonar att det vid en minskning av kommissionskollegiets storlek enligt artikel 17.5 i EU-fördraget fortsatt måste säkerställas att kommissionens sammansättning är balanserad med hänsyn till geografi, demografi och kön.

11. Europaparlamentet erkänner behovet av överväganden när det gäller översynen av rådets funktionssätt och beslutsprocess inför utvidgningen. Parlamentet konstaterar att kvalificerad majoritet måste omdefinieras för att man ska få till stånd en bättre balans mellan större och mindre länder och kunna behålla högre tröskelvärden för de viktigaste och politiskt känsliga besluten. Parlamentet påminner i detta avseende om sin resolution av den 22 november 2023 om Europaparlamentets förslag till ändringar av fördragen, särskilt i fråga om omröstningsmajoriteter i rådet. Parlamentet efterlyser största möjliga transparens och integritet i rådets beslutsprocess i samband med utvidgningen.

12. Europaparlamentet föreslår att förfarandet i artikel 7 i EU-fördraget stärks och reformeras genom att man slopar omröstningar med enhällighet i Europeiska rådets beslut, inför en tydlig tidsram och gör Europeiska unionens domstol till skiljedomare vid överträdelser.

Makt- och resursutmaningen

13. Europaparlamentet upprepar att styrningen av den fleråriga budgetramen bör ses över, närmare bestämt genom att fulla befogenheter som medlagstiftare tilldelas avseende utgiftssidan i EU:s budget, inbegripet antagandet av den fleråriga budgetramen.

14. Europaparlamentet är övertygat om att man i nästa fleråriga budgetram bör behålla den nuvarande klausulen om obligatorisk översyn i händelse av en utvidgning och att de nationella anslagen inte bör påverkas. Parlamentet understryker att man i nästa fleråriga budgetram också kommer att behöva införa lämpliga övergångs- och infasningsåtgärder för viktiga utgiftsområden, såsom sammanhållning och jordbruk, på grundval av en noggrann bedömning av konsekvenserna för olika sektorer.

15. Europaparlamentet anser att nästa fleråriga budgetram kommer att vara avgörande för att förbereda unionen för utvidgningen och kandidatländerna för anslutningen.

16. Europaparlamentet påminner om sin ståndpunkt, som uttrycks i resolutionen av den 7 maj 2025 om en uppdaterad långtidsbudget för unionen i en värld i förändring[7], att EU:s långtidsbudget måste frångå den historiskt restriktiva och självpåtagna nivån på en procent av bruttonationalinkomsten. Parlamentet betonar att Draghi- och Letta-rapporterna har visat att det krävs en betydande ökning av egna medel för att EU ska bli mer konkurrenskraftigt, slutföra den rättvisa och gröna omställningen och kunna försvara sig mot rysk aggression på egen hand senast 2030.

17. Europaparlamentet understryker att den fleråriga budgetramen efter 2027 och en mer ändamålsenlig budget bör göra det möjligt för EU att beslutsamt närma sig en utvidgning, samtidigt som befintliga politiska strategier, program och prioriteringar värnas.

Demokratiutmaningen

18. Europaparlamentet betonar vikten av att främja EU-politikens demokratiska legitimitet genom att stärka rätten till beslutsfattande och kontroll, inbegripet en stark undersökningsrätt, hos Europaparlamentet, då det är den enda institution som väljs direkt av EU-medborgarna och företräder dessa.

19. Europaparlamentet understryker den nyckelroll som parlamenten i EU:s anslutningsländer spelar i processen för anslutning till EU, i synnerhet genom att anta lagstiftning som rör anslutningen, och betonar i detta avseende vikten av parlamentariskt samarbete och samförståndsbyggande i frågor som rör anslutning till EU. Parlamentet framhåller på nytt sin beredvillighet att använda sina politiska och tekniska resurser för att hjälpa parlamenten i anslutningsländerna att göra framsteg i genomförandet av den EU-relaterade reformagendan, bland annat genom demokratiunderstödjande verksamhet. Parlamentet välkomnar de framsteg som gjorts i ett antal kandidatländer, bland annat genom medlingsverksamhet och Jean Monnet-dialogen.

20. Europaparlamentet betonar att en reform av EU:s beslutsprocesser förutsätter ökad makt för parlamentet, så att det jämställs med rådet. Parlamentet vidhåller att det bör få fullständig initiativrätt på lagstiftningsområdet, dvs. befogenheten att införa, ändra och upphäva unionslagstiftning. Parlamentet är övertygat om att en generell och direkt initiativrätt ytterligare skulle stärka EU:s demokratiska legitimitet och öka EU-medborgarnas inflytande.

---

[7] Antagna texter, P10_TA(2025)0090.

21. Europaparlamentet konstaterar att dess direkta initiativrätt är långtifrån tillräcklig för att det ska kunna företräda EU-medborgarna, civilsamhället och arbetsmarknadens parter inom EU-institutionerna, vilket i praktiken ger kommissionen monopol på lagstiftningsinitiativ.

22. Europaparlamentet understryker att Lissabonfördraget redan ger parlamentet direkt initiativrätt genom att erkänna dess behörighet att organisera sig, dess granskande funktion och dess demokratiska legitimitet som den enda direktvalda EU-institutionen.

23. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att förbättra parlamentets transparens och demokratiska ansvarsskyldighet genom att stärka valets europeiska dimension och fastställa enhetliga valregler i hela EU. Parlamentet uppmanar den återstående medlemsstaten att ratificera rådets beslut 2018/994[8]. Parlamentet uppmanar rådet att arbeta med de förslag som lades fram i parlamentets ståndpunkt av den 3 maj 2022[9]. Parlamentet upprepar sin uppmaning till parlamentet och rådet att göra framsteg i diskussionerna om ett införande av en permanent mekanism för fördelning av Europaparlamentets platser.

Sätt att genomföra institutionella reformer inför utvidgningen

24. Europaparlamentet anser att ovannämnda mål för de institutionella reformerna inför utvidgningen kan förverkligas på flera olika sätt, bland annat genom utnyttjande av de olika möjligheter till flexibilitet som erbjuds genom de nuvarande fördragen eller genom en eller flera riktade fördragsändringar.

25. Europaparlamentet påminner om att ett antal flexibilitetsinstrument, såsom övergångsklausuler, fördjupat samarbete, konstruktiv röstnedläggning, Pesco och undantagsmekanismer, redan finns att tillgå inom EU:s nuvarande rättsliga ramar, så som erfarenheterna från Schengenområdet, en av EU:s största landvinningar, och den gemensamma valutan visar. Infasningslösningar, tillfälliga undantag och övergångsperioder kan förhandlas fram för specifika politikområden i samband med anslutningsförfaranden.

---

8 Rådets beslut (EU, Euratom) 2018/994 av den 13 juli 2018 om ändring av akten om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet, som utgör en bilaga till rådets beslut 76/787/EKSG, EEG, Euratom av den 20 september 1976 (EUT L 178, 16.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj).

9 Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 3 maj 2022 om förslaget till rådets förordning om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet och om upphävande av rådets beslut (76/787/EKSG, EEG, Euratom) och den akt om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet som utgör en bilaga till det beslutet (EUT C 465, 6.12.2022, s. 171).

26. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt att differentierad integration alltid bör ske inom ramen för fördragen, upprätthålla EU-institutionernas enhet och inte leda till att man skapar parallella institutionella arrangemang eller arrangemang som indirekt strider mot andan och de grundläggande principerna i EU-rätten, utan att den i stället bör göra det möjligt att inrätta särskilda organ när så är lämpligt, utan att det påverkar EU-institutionernas befogenheter och roll.

27. Europaparlamentet betonar att den flexibilitet som de nuvarande fördragen medger gör det möjligt att göra mer för att närma sig en europeisk försvarsunion, utan att det krävs en omfattande process för fördragsreformer. Parlamentet understryker att inrättandet av en permanent europeisk försvarsunion i slutändan kommer att kräva ett enhälligt beslut i enlighet med artikel 42.2 i EU-fördraget.

28. Europaparlamentet betonar att Pesco (f.d. artikel 46 i EU-fördraget) på försvarsområdet gör det möjligt för en grupp medlemsstater att gå vidare i riktning mot inrättandet av ett europeiskt försvarssystem. Parlamentet noterar att Pesco, trots att det huvudsakligen har använts för projekt inom försvarsindustrin, har en bredare potential att göra det möjligt för medlemsstater som så vill att utan dröjsmål institutionalisera ett gemensamt försvar, även om det inte råder enhällighet i Europeiska rådet.

29. Europaparlamentet understryker att ett beslut som fattas med kvalificerad majoritet enligt befintliga fördragsbestämmelser skulle göra det möjligt att inrätta ett europeiskt försvarssystem enligt artikel 42.6 i EU-fördraget och artikel 1 b i protokoll nr 10, samtidigt som dörren lämnas öppen för andra medlemsstater att ansluta sig i ett senare skede, såsom var fallet med den ekonomiska och monetära unionen. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen och de medlemsstater som så vill att utan dröjsmål aktivera Pesco-bestämmelserna i detta syfte.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att tydligt informera om resultaten av de politiska översynerna och att i samarbete med parlamentet utarbeta en realistisk, sekventiell färdplan för genomförandet av de nödvändiga institutionella reformerna i anslutning till utvidgningsprocessen.

°

° °

31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.